

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 76/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. februára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Tatianou Vorobelovou, Bajzova 2, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 149/2014 zo 14. októbra 2014 v časti o náhrade trov konania a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola faxovým podaním 7. januára 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“; v pôvodnom konaní v právnom postavení aj ako „žalovaní“), doplnená o písomnú podobu v zákonnej lehote troch dní vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) sp. zn. 5 Co 149/2014 zo 14. októbra 2014 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) v časti o náhrade trov konania.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že krajský súd napadnutým rozhodnutím sp. zn. 5 Co 149/2014 zo 14. októbra 2014 potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 29 C 83/2011-95 zo 16. decembra 2013, ktorým okresný súd návrh žalobkyne [REDAKOVANÉ] zamietol a žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovaným spoločne a nerozdielne trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 934,38 € do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Okresný súd o trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) s prihliadnutím na ustanovenie § 150 OSP vzhľadom na sociálno-ekonomické postavenie žalobkyne, ako aj charakter samotného konania.

3. Ako ďalej sťažovatelia uviedli, krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia okrem iného konštatoval, že v posudzovanom prípade boli dané „... dôvody osobitného zreteľa pre priznanie náhrady trov konaniam..., pretože prísna aplikácia § 142 ods. 1 OSP by viedla k nežiaducej tvrdosti...“.

Preto namietajúc nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu v nadväznosti na použitie ustanovenia § 150 OSP sťažovatelia ústavnému súdu navrhli, aby ten vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 149/2014 zo 14. októbra 2014, aby napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec vrátil

krajskému súdu na ďalšie konanie, ktorý zároveň sťažovateľom zaplatí náhradu trov konania na účet ich právnej zástupkyne.

4. Právomoc ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby podľa čl. 127 ústavy voči rozhodnutiu či zásahom „všeobecných súdov“ (vrátane krajského súdu) je výlučne založená na jeho prieskume z hľadiska dodržania ústavnoprávnych princípov, t. j. či v konaní a rozhodnutí v ňom vydanom (ne)boli dotknuté predpismi ústavného poriadku chránené práva alebo slobody fyzickej (právnickej) osoby. To v danom kontexte znamená, že ani prípadná vecná nesprávnosť rozhodnutia všeobecného súdu nie je sama osebe významná, lebo konanie o sťažnosti nie je pokračovaním konania, v ďalšej inštancii mimo rámec všeobecného súdu a ústavnému súdu v ňom zásadne neprislúcha, aby v jeho rámci prehodnocoval skutkové a právne závery všeobecného súdu alebo zjednocoval ich judikatúru.

5. O taký prípad išlo aj v prerokovávanej veci, keď konaniu pred krajským súdom a jeho rozhodnutiu, ktorý sťažnosťou napadli sťažovatelia, nemožno z ústavnoprávneho hľadiska čo vytknúť. Krajský súd vyslovil názor primerane odôvodnený a interpretačne zvládnutý na takej úrovni, na akej je odvolací súd zvyknutý štandardne rozhodovať právne otázky týkajúce sa náhrady trov konania v zmysle dikcie ustanovení § 142 a nasl. OSP.

6. Sťažnosti sťažovateľov chýbala v tomto smere akákoľvek ústavnoprávna dimenzia, keď jej základom bolo iba vyjadrenie nesúhlasu s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu pri posúdení ich nároku na náhradu trov konania (bod 3). Potvrdenie rozhodnutia okresného súdu o nepriznaní trov konania v plnom rozsahu – v spore úspešným – žalovaným s poukazom na uplatnenie ustanovenia § 150 OSP (vzhľadom na zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa) nemôže samo osebe znamenať porušenie sťažovateľmi v petite označených práv.

7. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na náležité odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu, v rámci ktorého odvolací súd poznamenal, že „... *súd prvého*

stupňa rozhodol zákonne aj vo výroku o náhrade trov konania, keď znížil túto náhradu v prospech žalobkyne o 50 % (uznesenie NS SR 7MCdo/5/2012 z 20.marca 2012). V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní podľa § 142 ods. 1 O.s.p., avšak predpokladom použitia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi a existencia výnimočnosti daného prípadu, v okolnostiach prípadu v riešenej veci by prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania (žalobkyňa nepočuje dobre) zo sociálnych dôvodov by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdom. Ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. pritom dopadá na toho účastníka konania, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania, žalovaným v 1. a 2. rade nebudne výrazne z majetku a ani nebude ohrozená ich majetková sféra, ak nebude priznaná polovica trov prvostupňového konania, správne okolnosti prípadu vyhodnotil súd prvého stupňa a preto aj rozsudok vo výroku o náhrade trov konania odvolací súd potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p.. Rozsudok je presvedčivý, do úvahy v každej veci pri aplikácii § 150 ods. 1 O.s.p. treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnúť i na postoj účastníkov v konaní. Ust. § 150 ods. 1 O.s.p. nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnú aplikáciu, ale v okolnostiach prípadu aj odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal s poukazom na § 224 ods. 1 O.s.p. a § 150 ods. 1 O.s.p., lebo za zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa považoval zdravotný stav žalobkyne, chybu ktorá sa konkrétne stala na pozemku žalobkyne a žalovaných v 1. a 2. rade, k čomu viedlo odstraňovanie chyby katastrálnym úradom, výnimočne preto úspešným žalovaným trovy odvolacieho konania neboli priznané.“.

8. V závere ústavný súd predostiera, že nie je jeho úlohou perfekcionistacky „prerábať“ konanie pred všeobecnými súdmi, a to aj keby k nim urobeným dielčím procesným úkonom mal výhrady. Úlohou ústavného súdu je ochraňovať ústavnosť (nie „obyčajnú“ zákonnosť) konania pred všeobecnými súdmi. Preto je povinnosťou ústavného súdu rozlišovať medzi prípadmi, keď procesný postup priečiaci sa zákonu zároveň vyústi do protiústavnosti a nespravodlivosti konania ako celku, a prípady, keď určitý procesný postup

– hoci by ho aj bolo možné osamotene (inkontextuálne) hodnotiť, a to výlučne z formálneho pohľadu, ako postup *contra legem* – protiústavnosť konania nezaloží.

9. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľov už po jej predbežnom prejednaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

10. Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2015